

Checklists implementatieplan

Complexe zorgvernieuwingen binnen de (routine)zorg

Renée IJzerman, MSc
Dr. Veronica Janssen
Dr. Roderik Kraaijenhagen
Prof. Dr. Andrea Evers
Prof. Dr. Wilma Scholte op Reimer
Dr. Linda Breeman

BENEFIT for all project
t.b.v. Landelijk Netwerk Gezond leven in een Gezonde Omgeving

Stap 1 en 2: Voorstel voor verandering en analyse feitelijke zorg

Vaststellen aanwezigheid van randvoorwaarden

- Er is een geïnspireerde/enthousiaste trekker
- Er is of wordt een kopgroep samengesteld om medewerkers te enthousiasmeren
- De projectleider heeft genoeg expertise over het organisatorisch proces dat komt kijken bij het implementeren van de zorgvernieuwing
- Er is steun van beslistmakers (financiering) en management (vanaf start + lange(re) termijn)
- Organisatorische beslistmakers zijn betrokken vanaf de beginstadia van het ontwikkelproces
- Er is sprake van stapsgewijs 'inrollen' van de (noodzaak tot) verandering
- Medewerkers ervaren zélf de noodzaak tot verandering
- Er wordt gezorgd voor een veilige omgeving om te leren
- Er is een lokale werkgroep van mensen geformeerd die enthousiast is over de zorgvernieuwing
- Visie van zorgvernieuwing wordt consequent uitgedragen om steeds meer mensen te overtuigen

Stap 3: Probleemanalyse, doelgroep en setting

Schematisch overzicht van betrokken doelgroep(en) en extern(en)

- Uitgetekend overzicht van patiëntengroepen, personen en organisaties/(Gezamenlijk) maken van een overzicht waarin de patiëntengroepen, personen en organisaties die een rol spelen of belang hebben bij de implementatie van de zorgvernieuwing uitgetekend worden
  - » Template naar organisatie opsturen voorafgaand aan overleg
- Algemene uitgewerkte versie van de zorgvernieuwing *patient journey*, welke tijdens of na afloop van het in kaart brengen van de *patient journey*, voorgelegd wordt aan de geïnteresseerde lokale zorgorganisatie, en indien nodig aangepast op basis van de voor hen gewenste manier van werken en probleemstelling

Vaststellen aanwezigheid van betrokken personeel, middelen en budget

- Er is een lokale coördinator (aanspreekpunt) voor project gerelateerde zaken
- Er is een overzicht van betrokken en ondersteunend personeel (intern/extern, frequentie)
- Duidelijke verwachtingen en intern akkoord m.b.t. vergoedingen extra werk medewerkers
- Indien interesse: bepalen opzet en benodigdheden kostenanalyse aan het einde van de implementatie

Identificatie van factoren die implementatie beïnvloeden

- Overzicht van alle betrokkenen binnen het implementatieproces (namen en rollen)
- Overzicht van faciliterende en belemmerende factoren, per veranderdoel, per stakeholder
- Prioritering van beïnvloedende factoren binnen het implementatieplan
- Uitgevoerde meting van feitelijke zorg waarin een probleemanalyse is gemaakt

Vaststellen van aanwezigheid van implementatiedoelen

- Omschrijving van wat er precies wordt geïmplementeerd
- Omschrijving van doelgroep(en) (o.a. lokale zorgorganisatie en patiënten)
- Overzicht van belangrijkste aanbevelingen, doelen en ambities
- Er is een overzicht van belangrijkste aanbevelingen en concrete doelen voor verbetering
- Doelgroepen (lokale zorgorganisatie, patiënten) zijn betrokken bij formuleren van doelen

Stap 4: Ontwikkeling en selectie van interventies/strategieën

Benodigde lokale ondersteuning tijdens disseminatie en implementatie

- Betrekken van doelpopulatie bij ontwikkeling van documenten en ideeën voor verbetering
- Implementatieplan aanpassen aan behoefte, kennis en vaardigheden binnen organisatie
- Verstrekken van bronnen (o.a. handleidingen, protocollen) om de zorgvernieuwing te implementeren
- Aanbieden van trainingen en technische ondersteuning tijdens het implementatieproces
- Implementatie strategieën afstemmen op basis van de behoeften op twee niveaus:
  - Individueel niveau*: mate van beschikbaarheid aangeboden bronnen, graduele opbouw zorgvernieuwing, vormen lokale ondersteuningsgroepen
  - Organisatorisch niveau*: mate van gebruik reeds bestaande infrastructuur, invoeren periodiek contact, integratie dagelijkse werkzaamheden, protocol implementatie op verschillende niveaus binnen organisatie

Benodigde materialen voor toolbox als ondersteuning implementatie

- Hulpmiddelen voor zorgprofessionals (o.a. *patient journey*, protocollen en handleidingen)
- Hulpmiddelen voor deelnemers/patiënten (o.a. folders, video's, handleidingen)
- Eventueel: hulpmiddelen voor de organisatie (bijv. model voor samenwerking, overzicht relevante zorgpaden)

Overzicht methoden t.b.v. verzameling, analyse en feedback op gegevens

- Overzicht geplande afspraken (overleggen, inwerkmiddagen, evaluaties), incl. locaties
- Overzicht gebruikte vragenlijsten t.b.v. evaluatie van (indicator)gegevens (o.a. werktevredenheid zorgprofessionals, gezondheid, welzijn, welbevinden en tevredenheid patiënten)
- Overzicht terug te koppelen gegevens (aandacht voor terugkoppeling van lokale *quick wins*)
- Overzicht voorbereidende werkzaamheden t.b.v. informeren, motiveren, overtuigen subgroepen

Vaststellen aanwezigheid lokale organisatorische voorwaarden implementatie

- Overzicht van chronologisch verloop van inzet van de zorgvernieuwing
- Omschrijving van gebruikte kanalen om informatie te delen binnen de zorgorganisatie
- Overzicht van verantwoordelijken voor de verspreiding van zorgvernieuwing gerelateerde zaken
- Er zijn richtlijnen over beschikbaarheid interne documentatie t.a.v. de zorgvernieuwing

Stap 5: Ontwikkeling, testen en uitvoering van implementatieplan

Evaluatie van disseminatie en implementatie

- Evaluatie van vooraf uitgedachte disseminatie-aanpak
- Evaluatie van vooraf uitgedachte implementatie-aanpak
- Evaluatie van werktevredenheid onder zorgprofessionals
- Evaluatie van gezondheid, welzijn, welbevinden en tevredenheid van patiënten

Intern plan van aanpak vervolg resultaten evaluatie van pilot

- Overzicht resultaten ervaringen pilot en evaluatie van pilot
- Indien nodig: bijstelling van implementatieplan op basis van evaluatie
- Terugkoppeling bevindingen naar de lokale zorgorganisatie op basis van resultaten evaluaties
- Overhandiging aangepast project implementatieplan aan de lokale zorgorganisatie
- Intern overzicht *lessons learned* ter verbetering van het implementatieplan
- Ontwikkeling/aanpassing maatregelen die werkwijze waarborgen na implementatie

Stap 6: Integratie in routine

Systematische aanpak t.b.v. integratie in routine

- Concretiseren structurele voortzetting implementatie, incl. concrete afspraken m.b.t. evaluatie
- Evaluatiemomenten hebben plaatsgevonden zoals gepland
- Ontwikkeling van behoeften naar aanleiding van de evaluatiemomenten
- Terugvalpreventieplan: uitvoering van maatregelen die werkwijze waarborgen na afloop van het implementatieproces

Plan van aanpak vervolg resultaten evaluatie

- Overzicht resultaten evaluatie(s) en bijstelling implementatieplan op basis van evaluatie
- Terugkoppeling bevindingen naar de lokale zorgorganisatie n.a.v. de evaluatie(s)
- Overhandiging aangepast project implementatieplan aan de lokale zorgorganisatie
- Intern overzicht *lessons learned* ter verbetering van het implementatieplan
- Ontwikkeling/aanpassing maatregelen die werkwijze waarborgen na implementatie

Stap 7: Continue evaluatie en bijstelling van plan

Evaluatie van implementatie

- Evaluatie van werktevredenheid onder zorgprofessionals
- Evaluatie van gezondheid, welzijn, welbevinden en tevredenheid patiënten
- Indien afgesproken: uitvoeren kostenanalyse
- Indien nodig: bijstelling van implementatieplan op basis van evaluatie
- Intern overzicht *lessons learned* ter verbetering van het implementatieplan
- Ontwikkeling/aanpassing maatregelen die werkwijze waarborgen na implementatie